

ବିଲୁପ୍ତପ୍ରାୟ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ର<mark>ତ୍ୟବଶିତ</mark> ବୈଶ୍ୱୟିକ ଘୋଷଣାପ୍ରତ

GLOBAL MANIFESTO ON FORGOTTEN FOODS

By: The Association of Agricultural Research Institutions in the Near East and North Africa (AARINENA); The Asia-Pacific Association of Agricultural Research Institutions (APAARI; Crops For the Future (CFF); The Forum for Agricultural Research in Africa (FARA); The Global Forum for Agricultural Research and Innovation (GFAR); and The Alliance of Bioversity International and CIAT

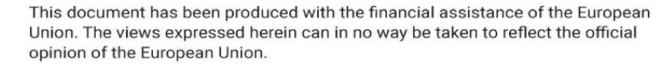

BACKGROUND:

This Manifesto on Forgotten Foods1 is the result of a broad and intensive consultation process carried out in Africa, Asia-Pacific, Europe and the Middle East (see Annex 1 for the roadmap). It was facilitated by GFAR as part of its Collective Actions to Empower Farmers at the Center

of Innovation; led by a coalition of Regional Research Organizations and their partners, in particular, AARINENA, APAARI, FARA; and supported by CFF, and the Alliance of Bioversity International and CIAT. In this process, thousands of actors from many countries took part in research activities, data analysis, presentations and discussions, deliberations and debates, and in the drafting of three regional manifestos on forgotten foods (see Annex 2 for the numbers of participants and Annex 3 for the names of organizations involved); eventually resulting in this concise and synthetic document based on consensus. Actors included members of farmer organizations, civil society and community-based organizations, women and youth organizations, research, extension and development organizations, private sector entities, and government agencies. The scale and scope of this initiative are unprecedented and represent a big step forward on the global forgotten foods agenda.

ପୃଷ୍ଠଭୂମି

ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟର ପ୍ରକାଶନ ହେଉଛି ଏକ ବ୍ୟାଗ୍ସକ ଓ ତୀବ୍ର ପରାମର୍ଶ ଯାହା ଆଫ୍ରିକା, ଏସିଆ ଏବଂ ୟୁରୋପ ମହାଦେଶର GFAR ଦ୍ୱାରା ଚାଳିତ ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟ ଯାହା ଅଭିନବତାର କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ୱରୁଗ୍ଧ ଚାଷୀମାନଙ୍କ ସଣକ୍ତିକରଣ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସଂଗୃହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।ଏହା (RRO) ଆଞ୍ଚଳିକ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଟକ୍ଷାନ ଓ ତାର ଭାଗିଦାରୀ ଅନୁଷ୍ଟକ୍ଷାନ ବିଶେଷତଃAARINENA, APAARI, FARA ଏବଂ CFF ର ସହାୟତାରେ ABI and CIAT ଦ୍ୱାରା ଗ୍ଷରିଚାଳିତ । ଏହି ଗବେଷଣା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅନେକ ଦେଶରୁ ହଳାର ହଳାର ସଂଖ୍ୟାରେ ତାରକା ତଥା ଅଭିନେତା, ଗବେଷଣା, ବିଶ୍ଲେଷଣ, ଉପଣ୍ଡାପନା, ଆଲୋଚନା, ବିଚାର, ବିମର୍ଷ, ତର୍କ ତଥା ଲିଖନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ, ଉପରେ ତିନିଗୋଟି ଗ୍ରୁକାଶନ କରିବର ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଗ୍ରୁରିଶେଷରେ ଏହାର ଫଳ ସ୍ୱରୁପ ସର୍ବ ସହମତି କ୍ରମେ ଏହାର ସଂଷିଣ୍ଡ ଓ ସିନ୍ଥେଟିକ୍ ଲିଗ୍ସିବଦ୍ଧ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ଚାଷୀମାନଙ୍କ ଅନୁଷ୍ଟକ୍କାନ, ସାମାଜିକ ତଥା ଗୋଷ୍ଟକ୍ଷୀଗତ ଅନୁଷ୍ଟକ୍କାନ ମହିଳା ଓ ଯୁବ ଅନୁଷ୍ଟକ୍କାନ ଗବେଷଣା ପ୍ରତିଷ୍ଟକ୍କାନ, ପ୍ରଗତିମୂଳକ ଅନୁଷ୍ଟାନ ତଥା ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଟକ୍କାନ ଏହିଗ୍ଧରି ବିଭିନ୍ନ ୟରରୁ ସଭ୍ୟ ସଭ୍ୟାମାନେ ଏଥିରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ । ଏହି ପଦଷେଗ୍ସର ମାପ ଏବଂ ପରିସର ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଶୀର୍ଷ । ସାରଣୀ ହାତ୍ତେ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ଏବଂ ବୃହତ୍ ଅଗ୍ରଗାମୀ ପଦଷେପକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ।

The content of this Manifesto is a landmark by presenting a coherent, multifaceted but systemic, collective action-oriented proposal that covers research and innovation, and development (policy). The Manifesto aims to serve as a guide for the present and the future of forgotten foods. Its proponents call for a transformation of the agricultural research and innovation system through: change in research methodologies/paradigm; professional change; changes in the governance/ organization of development, research and innovation; changes in institutions; and changes in training/capacity building approaches and curricula. The Manifesto places smallholder farmers center stage, as producers and custodians of forgotten foods and related knowledge, agents of change and co-producers of (new) knowledge and practices. The Manifesto calls for concrete actions that contribute to achieve several of the Sustainable Development Goals of the United Nations, and to the 'Right to Food' and the 'Right to Health' embedded in the Universal Declaration of Human Rights. It is also meant to be an invaluable input for the United Nations Food Systems Summit later in 2021.

ଏହି ପ୍ରକାଶନର ବିଷୟବସ୍ଥୁ-ଏକ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଯାହା ଏକ ସମନ୍ୱିତ, ବହୁମୂଖୀ କିନ୍ତୁ ବ୍ୟବସ୍ଥିତ ତଥା ସଂଗୃହିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଭିତ୍ତିକ ପ୍ରସ୍ଥାବ-ଯାହା ଗବେଷଣା ଓ ଅଭିନବତା, ଉନ୍ନତିମୂଳକ ଯୋଜନା ଅଟେ । ଏହି ପ୍ରକାଶନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯେ ଏହା ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଶସ୍ୟର ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତର ଏକ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଭାବରେ ସହାୟକ ହେବ । ଏହାର ପ୍ରସ୍ଥାବକ ମାନ କୃଷି ଭତ୍ତିକ ଗବେଷଣାରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆହ୍ୱାନ ଅଟେ । ବ୍ୟବସ୍ଥିତ-ଅଭିନବତା-ଗବେଷଣାର ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଗବେଷଣା ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ବୃତ୍ତିଗତ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧି ତଥା ତାଲିମ୍ ଦେବା ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ତଥା ପାଠ୍ୟକ୍ରମରେ ପରି**ବର୍ତ୍ତ**ନ ପ୍ରସ୍ଥାବିତ କରେ । ଏହି ପ୍ରକାଶନ ଯୁକ୍ତରାଞ୍ଚର ଚିରନ୍ତନ ପ୍ରଗତିର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଡ କୀଙ୍ଷ୍କ୍ରମକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦିଏ । ତତ୍ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖାଦ୍ୟର ଅଧିକାର, ଯାହା ବିଶ୍ୱ ମାନବ ଅଧିକାରର ଅଂଶ ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଆହ୍ୱାନ କରେ । ଏହା ଯୁକ୍ତରାଞ୍ଚର ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ୨୦୨୧ ର ଏକ ଅମୂଲ୍ୟ ଅବଦାନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ।

Roles and importance of forgotten foods

Forgotten foods include cultivated, semi-domesticated and wild species and traditional varieties that have been produced and consumed for centuries or even millennia for their food, fiber, fodder, oil, and medicinal properties, but whose roles have been undervalued and their importance neglected by researchers, policy makers and markets. They are key elements of multifunctional, diversified and sustainable agrifood systems. They are nutrient rich and contribute to food and nutrition security, income generation, good health and wellbeing; and are often embedded

in cultural and ethnic identities and traditions, which they sustain and by which they are sustained. They can diversify the production of staple foods and thus the intake of more diversified foods. They can generate employment and new income generation. They are well adapted to marginal environments and yield under unfavorable agro-ecological and low input conditions. In the face of climate change, they can play an important role in the diversification and resilience of farming systems. They contain valuable genetic material that can be used for crop improvement and plant breeding. Last, but not least, they can be ingredients of empowerment of rural communities, notably of youth and women, through the development of activities that add social, cultural, environmental and economic value to forgotten foods.

ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟର କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତ

ବିଲୁଷ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଯାହା ଉତ୍ପାଦନ ଓ ପରକ୍ଷଣ କରାଯାଏ ଏପରିକି, ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ବ୍ୟ ଯାହା ଆଦିମ କାଳରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ଓ ଖାଦ୍ୟ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯଏ । ଏପରିକି ଏଥିରେ ଥିବା ଔଷଧୀୟ ଗୁଣ, ପୋଷଣ, ପଶୁଖାଦ୍ୟ ଭଳି ଗୁଣାବତ୍ତା ପାଇଁ ଏହାକୁ ସେବନ କରାଯାଏ କିନ୍ତୁ ଏହାର ଉପକାରିତା ତଥା କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବେଷଣ, ନିୟ୍ମୟ୍ଥାପକ ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ତଥା ବଜାରରେ ପ୍ରାୟତଃ ଲୋପ ପାଇଲାଣି ବା ଅବହେଳିତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି । କିନ୍ତୁ ଏହା କୁପୋଷଣର ପରିପୂରକ ଓ କୃଷିଜାତ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ଭାବରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରେ । ଏହି ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ ପୋଷକ ତତ୍ତ୍ୱରେ ପୂର୍ଣ୍ଡ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ସୁରକ୍ଷାର ଜୀବିକା, ଏବଂ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାହ୍ୟାର ଉପାଦନ ଅଟେ । ଏହା ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନର ମଧ୍ୟ ମାଧ୍ୟମ ଅଟେ । ଏହି ଶସ୍ୟ ଗୁଡିକ ମୁଖ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ସହ ଅନ୍ୟ ପରିପୂରକ ଖାଦ୍ୟ ଭାବରେ ସେବନ କରାଯାଇ ପାରେ । ଏଗୁଡିକ ପ୍ରତିକୂଳ ତଥା ଅଲ୍କ ଅନୁକୂଳ ପରିବେଶରେ ମଧ୍ୟ ଚାଷ କରାଯାଇପାରେ । ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏମାନେ ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀରେ ବିବିଧତା ଏବଂ ଥିରତା ପାଇଁ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଡ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ଶସ୍ୟ ଗୁିଜ ମୂଲ୍ୟବାନ ଗୁଣସୂତ୍ର ଧାରଣ କରନ୍ତି , ଯାହା ଶସ୍ୟର ଉନ୍ନୃତି ଏବଂ ଉଦ୍ଭିଦର ପ୍ରଜନନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ । ଶେଷ କିନ୍ତୁ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ସେମାନେ ଗ୍ରାମୀଣ ସଂପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତିର ଉପାଦାନ, ବିଶେଷତଃ ଯୁବା ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଯଦିଓ ବିକାଶମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଯାହା ଅବହେଳିତ ଖାଦ୍ୟରେ ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ପରିବେଶ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ମୂଲ୍ୟ ଯୋଗ କରିଥାଏ ।

Smallholder farming communities –notably smallholders, particularly women, youth and indigenous peoples" are at the heart of the conservation and sustainable use of forgotten foods. In their own words:

କ୍ଷୁଦ୍ରଚାଷୀ ସଂପ୍ରଦାୟ ବିଶେଷତଃ ମହିଳା, ଯୁବା, ଅଜ୍ଞାତ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ହେଉଚ୍ଚନ୍ତି ଭୂଲି ଯାଉଥିବା ଖାଦ୍ୟର ରକ୍ଷଣଶୀଳ ଓ ଚିରନ୍ତନ ବ୍ୟବହାରିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଟନ୍ତି ।

"We know that many of these crops are nutritious and can readily provide for our families' needs for food, fiber, health, medicine, and sometimes income, as we can sell them in local markets. These crops have grown well in our soil, even in marginal areas, with very little inputs, and they withstand adverse conditions. We also use indigenous crops for religious and cultural activities, such as festivals. Our communities, in particular the women, have conserved these crops for centuries. We rely on traditional knowledge and existing practices to grow, consume and sell these crops.

We have been developing new resource management approaches to better conserve, process and market these crops. Our work is a testament of the role of family farmers as custodians of our country's agrobiodiversity and caretakers of the environment. Our communities are rich repositories of diverse species, wisdom and knowledge." Excerpt of the Asia-Pacific Farmers' Declaration Manifesto on Traditional and Indigenous Food Crops (28 May 2021)

ଆମେ କାଣୁ ଯେ, ଏହି ଫସଲ ଗୁଡିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକ ପୁଷ୍ଟିକର ଅଟେ ଏବଂ ଆମ ପରିବାରର ଆବଶ୍ୟକତା ଯଥା-ଖାଦ୍ୟ ଫାଇବର, ସ୍ୱାୟ୍ୟ, ଔଷଧ ଏବଂ ବେଳେବେଳେ ଉପାର୍କନର ମାଧ୍ୟମକୁ ସହକରେ ଯୋଗାଇ ଦେଇପାରେ । ଯେହେତୁ ଆମେ ଏହାକୁ ଲୋକାଲ୍ ବଳାରରେ ବିକ୍ରି କରି ପାରିବା । ଏହି ଫସଲ ଗୁଡିକ ଆମ ମାଟିରେ ଏବଂ ସୀମାବର୍ଷ ଅଞ୍ଚଳରେ ବହୁ ଭଲ ଇନ୍ପୁଟ ଭାବରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସହ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିଥିତିକୁ ମଧ୍ୟ ସହ୍ୟ କରିଥାନ୍ତି । ଆମେ ମଧ୍ୟ ଧାର୍ମିକ ଏବଂ ସାଂସ୍ମୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଯଥା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ ଆଦିରେ ସ୍ୱଦେଶୀ ଫସଲକୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାଉ । ଆମର ସଂପ୍ରଦାୟ ବିଶେଷ କରି ମହିଳା ମାନେ ଏହି ଫସଲକୁ ଶତାର୍ଦ୍ଦୀ ଧରି ସଂରକ୍ଷଣ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଏହି ଫସଲ ଗୁଡିକର ବୃଦ୍ଧି, ଖାଇବ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ପାର୍ଞ୍ୟରିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ବିଦ୍ୟମାନ ଅଭ୍ୟାସ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁ ।

ଉତ୍ତମ ଫସଲ ସଂରକ୍ଷଣ, ପ୍ରକ୍ରିୟ୍କରଣ ଏବଂ ବଜାରକୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଆମେ ନୂତନ ଉତ୍ସ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ବିକାଶ କରୁଛୁ । ଆମର କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି କୃଷକ ମାନଙ୍କ ପରିବାର, କୃଷି ବିବିଧତା ଏବଂ ପରିବେଶର ଯତ୍ନ ନେଇଥିବା ଭୂମିକାର ଏକ ପ୍ରମାଣ । ଆମର ସଂପ୍ରଦାୟ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାତି ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଜ୍ଞାନର ସମୃଦ୍ଧ ଭଣ୍ଡାର ଅଟେ । ପାର୍ୟ୍ୟରିକ ତଥା ସ୍ୱଦେଶୀ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ଉପରେ ଏସିଆ ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରୀୟ କୃଷକ ଗୋଷଣାନାମାର ଉଦ୍ଧୃତିର ଅଂଶ (୨୮ ମଇ ୨୦୨୧) ।

Challenges

Modern agriculture is partly responsible for the crisis the world faces today due to environmental degradation and pollution, the loss of biodiversity, and the emission of Green House Gases. Food and nutrition security globally are constrained by several factors including the heavy reliance on a very few staple crops. One of the reasons for this situation is that modern agriculture has deviated from embracing traditional food systems, which involves cultivation and use of traditional crops. In this context, forgotten foods are crowded- out and under increasing pressure to disappear. Factors that play a role include: population growth, expansion of land cultivated with staples (maize, potato, rice, wheat) and cash crops (cacao, coffee, oil palm, soybean), promotion of modern varieties, mechanization and the use of chemical inputs, land degradation, pervasive negative impact of agricultural and trade policies, challenges to establish equitable markets and reaching end users, migration of younger generations to cities, and changing eating preferences and habits (from nutrient rich to energy rich foods). Younger generations are becoming less familiar with them, leading to 'erosion' of agricultural practices and related knowledge. In some places, forgotten foods are perceived negatively, which hinders both production and consumption. The lack of detailed information about the qualities of forgotten foods has hampered their production, processing and marketing. Because of all these factors, over time, their cultivation and consumption have decreased, although they remain an essential part of daily eating habits for many poor rural communities in many countries around the world.

ପରିବେଶର ଅବକ୍ଷୟ ଏବଂ ପ୍ରଦୂଷଣ, ଜୈବ ବିବିଧତା ନଷ୍ଟ ହେବା ଏବଂ ଗ୍ରୀନ୍ ହାଉସ୍ ଗ୍ୟାସ ନିର୍ଗମନ ହେତୁ ଆଜି ବିଶ୍ୱରେ ସମ୍ନୁଖୀନ ହେଉଥିବା ସଂକଟ ପାଇଁ ଆଧୁନିକ କୃଷି ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଦାୟୀ ଅଟେ । ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ କ୍ଷା ଏବଂ ପୁଷ୍ଟିକର୍ ନିରାପତ୍ତା ଅନେକ କାରଣ ଦ୍ୱାରା ସୀମିତ ଅଟେ । ଯାହାକି ଅଲ୍ସ କିଛି ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ୍ ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଭ୍**ଙ୍କଣା** ଏହି ପରିଥିତିର ଅନ୍ୟତମ କାରଣ ହେଉଛି ଆଧୁନିକ କୃଷି ପାର୍ନ୍ୟରିକ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଠାରୁ ବିଚ୍ୟୁତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ପାର୍ମ୍ୟରିକ ଫସଲର୍ ଚାଷ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର୍ ଜନି । ଏଣୁ ଏହି ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ଗୁଡିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ଚାପ ହେଫ୍ଲୁଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଏହି ସମସ୍ୟାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଗୁଡିକ ହେଲା ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି, ମୁଖ୍ୟ ଖାଦ୍ୟର ଚାଷ ଯଥା-ମକା, ଆଳୁ, ଧାନ, ଗହମ ଏବଂ ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ଯଥା-ସୋୟାବିନ୍ ଏବଂ ପାମ୍ ତୈଳ, କୋକୋ, କଫି ଇତ୍ୟାଦିର ଚାଷ ଜମିର ବିସ୍ତାର, ଆଧୁନିକ କିସମର ଉନ୍ନତି, ଯାନ୍ତିକକରଣ ଏବଂ ରାସାୟନିକ ନିବେଶର ବ୍ୟବହାର କୃଷି ଏବଂ ବାଣିଜ୍ୟ ନୀତି ବିସ୍ତାରର ନକରାତୂକ ପ୍ରାବ । ସମାନ ବଜାର ପ୍ତିଷ୍ଠା ଏବଂ ଶେଷ ଉପଭୋକ୍ତା ମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ, ଯୁବ ପୀତୀର ସହରକୁ ୟାନାନ୍ତରଣ, ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାର ପସନ୍ଦ ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯେପରିକି ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟରୁ ଶକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ । ଯାହା କୃଷି ଅଭ୍ୟାସ ଏବଂ ଆନୁସଙ୍ଗିକ ଜ୍ଞାନର କ୍ଷୟ କରିଥାଏ । ତାହା ସହ ଯୁବ ପୀଡ଼ୀ କମ୍ ପି**ଦ୍ଦି**ତ ହେଉଛନ୍ତି । କେତେକ ୟନରେ ବିଲୁଣ୍ଡପ୍ରାୟ ଖାଦ୍ୟକୁ ନକରାତ୍ମକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ଯାହା ଉଭୟ ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବ୍ୟବହାରରେ ବାଧା ସୂଷ୍ଟି କରିଥାଏ । ଏହି ସବୁ ଖାଦ୍ୟର ଗୁଣ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ସୂଚନାର ଅଭାବ ଏହାର ଉ**ଞ୍ଜା**ନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ ଏବଂ ମାର୍କେଟିଂରେ ବାଧା ସୂଷ୍ଟି କରିଛି । ଏହି ସମସ୍ତ କାରଣ ହେତୁ ସମୟ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଚାଷ ଏବ ବ୍ୟବହାର ହ୍ରାସ ପାଇଲା । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ବି ଏହି ସବୁ ଖାଦ୍ୟ ବିଶ୍ୱର ଅନେକ ଦେଶରେ ଗରିବ ଗ୍ରାମୀଣ ସଂପ୍ରଦାୟ ପାଇଁ ଦୈନନ୍ଦିନ ଖାଦ୍ୟାଭ୍ୟାସର ଏକ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ ଅଙ୍ଗ ଅଟନ୍ତି ।

A call for collective action

In parallel to these trends, forgotten foods have been largely neglected and severely underfunded in terms of research and innovation, extension, conservation and commercialization. The farming expertise and key roles of smallholders have hardly been acknowledged, respected, rewarded nor integrated (in research, extension and education). Forgotten foods have not been studied in detail and inventories and characterizations are incomplete. They are not part of agricultural extension programs and not included in education. Their seeds and seedlings cannot or hardly be found in national and international gene banks. Marketing and the development of new value chains have received little attention and no incentives; they do not appear in recipes nor are new recipes developed. In many countries, forgotten foods can be purchased in fresh markets, but not in supermarkets. Seed supply systems are underdeveloped and little crop improvement has been done on forgotten foods. Agricultural and relates policies do not support and sometimes negatively impact on forgotten foods.

ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ ଆହ୍ୱାନ

ଏହି ଧାରା ସହିତ ସମାନ୍ତରାଳ ଭାବରେ ବିଲୁୟପ୍ରାୟ ଖାଦ୍ୟ ଗୁଡିକର ଗବେଷଣା, ନବସୂଜନ, ବିସ୍ତାର, ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ବ୍ୟବସାର୍ଯ୍ୟକରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁରୁତ୍ତର ଭାବରେ ଅର୍ଥହୀନ ଏବଂ ଅବହେଳିତ ହୋଇଅଛି । କୃଷି ବିଶେଷଜ୍ଞ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ରଚାର୍ଷୀ ମାନଙ୍କ ଭୂମିକା କୌଣସି ଗବେଷଣା, ବିସ୍ତାର ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାସ୍ତ, ସମ୍ନାନିତ, ପୁରଷ୍ଟୂତ କିମ୍ବା ଏକୀଭୂତ ହୋଇନାହିଁ । ଏହି ସବୁ ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇ 🕬 ଏବଂ ଏହାର ଭଣ୍ଡାର ଏବଂ ବର୍ଣ୍ଣିକରଣ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ । ଏହା କୃଷି ସଂପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଅଂଶ ନୁହେଁ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା**ଇ** ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ । ଜାତୀୟ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡିକରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବିହନ କିମ୍ବା ଚାରା ମିଳୋହିଁ । ବ୍ୟବସାର୍ଯ୍ୟକରଣ ଏବଂ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳାରେ ବିକାଶ ହେତୁ ଏହା ସାମାନ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ପାଇନାହିଁ । ସେଗୁଡିକ ରେସିପିରେ ଦେଖାଯାଏ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନୂତନ ରେସିପି ମଧ୍ୟ ବିକଶିତ ହୁଏନାହିଁ। ଅନେକ ଦେଶରେ ଏହି ଖାଦ୍ୟ ଗୁଡିକ ସତେଜ ବଜାରରେ କ୍ରୟ କରାଯାଇପାରେ କିନ୍ତୁ ସୁପର ମାର୍କେଟ୍ରେ ନୁହେଁ । ବିହନ ଯୋଗାଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଗୁଡିକ ବିକଶିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଫସଲ ଉପରେ ଅଲ୍ୱ ଉନ୍ନତି କରାଯାଇଛି । କୃଷି ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୀତି ଗୁଡିକର ଅସମର୍ଥନ ହେତୁ ବିଲୁୟ ପ୍ରୟ ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ଏହା ବେଳେ ବେଳେ ନକରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ ।

- To respond forcefully to these challenges requires powerful collective action in policy, development, research and innovation at national, regional and global levels.
- > ଏହି ଆହ୍ୱାନ ଗୁଡିକର ଜବାବ ଦେବା ପାଇଁ ଜାତୀୟ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଏବଂ ବିଶ୍ୱ ସ୍ତରରେ ନୀତି, ବିକାଶ, ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ନବ ସୂଜନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।
- We call for immediate transformative action to turn forgotten foods into respected, valued and supported ingredients of healthy diets, sustainable livelihoods and resilient seed and food systems. This is urgently needed to mitigate the danger of food shortage and nutritional insecurity, aggravated by climate change, COVID-19, conflicts, increased desertification, etc.
- > ଭୁଲି ଯାଇଥିବ ଖାଦ୍ୟକୁ ସମ୍ମାନକନକ, ମୂଲ୍ୟବାନ ତଥା ସୁଣ୍ଡ ଖାଦ୍ୟ, ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ଏବଂ ସ୍ଥିର ବିହନ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିଣତ କରିବ ପାଇଁ ଆମେ ତୁରନ୍ତତ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରୁ । ଖାଦ୍ୟ ଅଭାବ ଏବଂ ପୋଷଣର ଅସୁରକ୍ଷିତତା ଯାହାକି ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ, କୋଭିଡ୍-୧୯ ଏବଂ ବର୍ଦ୍ଧିତ ମରୁଭୂମି କାରଣରୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ । ଏହି **ପ୍ରଦ**କୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀଅଟେ ।
- We request that smallholder farmers and their communities be recognized, respected and supported as forgotten foods custodians of knowledge and good

practice; as agents of change; and as partners in collective action.

- ଆମେ ଅନୁରୋଧ କରୁଛୁ ଯେ, କ୍ଷୁଦ୍ରଧାରୀ କୃଷକ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସଂପ୍ରଦାୟ ଗୁଡିକ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ବିଲୁଣ ପ୍ରାୟ ଖାଦ୍ୟର ରକ୍ଷକ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାଣ୍ଡ, ସମ୍ମାନୀତ ଏବଂ ସମର୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଦୂତ ଭାବରେ ଏବଂ ସାମୂହିକ କାର୍ଯ୍ୟର ଅଂଶୀଦାର ଭାବରେ ବିବେଚିତ ହୁଅନ୍ତୁ ।
- > We demand major development and research investments in forgotten crops that are resilient and well adapted to a wider range of environments and cropping systems.
- ଆମେ ବିଲୁଷ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲରେ ପ୍ରମୁଖ ବିକାଶ ଏବଂ ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ବିନିଯୋଗ ଆବଶ୍ୟକ କରୁ ଯାହା ଏକ ଥିର ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ପରିବେଶ ଏବଂ ଫସଲ ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ଭଲ ଭାବରେ ଖାପ ଖାଉଥିବ ।
- > We demand policy and economic support to promote economic development through the formation of farmer-based small and medium enterprises as a way to diversify income sources and reduce poverty levels in farming communities.
- > ଆୟର ଉତ୍ସକୁ ବିବିଧ କରିବା ଏବଂ କୃଷି ସଂପ୍ରଦାୟରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସ୍ତରକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ପାଇଁ କୃଷକ ଭିତ୍ତିକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ମଧ୍ୟମ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗଠନ ମାଧ୍ୟମରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ନୀତି ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସହାୟତା ଦାବୀ କରୁଛୁ ।

- We promote gender transformative approaches for equity and transformation of power dynamics and structures to overcome social, cultural and other forms of inequality in the management of forgotten foods.
- > ବିଲୁଣ୍ଡ ଖାଦ୍ୟ ପରିଚାଳନାରେ ସାମାଜିକ, ସାଂସ୍କୃତିକ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସମାନତାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ସମାନତା, ଶକ୍ତି ଗତିଶୀଳତା ଏବଂ ସଂରଚନା ଗୁଡିକର ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରୁ ।
- We propose that, to bring about system transformation and major modifications in the agricultural research and innovation approaches, a portfolio of targeted interventions is needed which bring farmer communities at the center stage of development, research and innovation as co-producers of (new) knowledge and practices. These interventions "good for farmers and their communities, good for consumers, and good for the planet".
- > ଆମେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉଛୁ ଯେ କୃଷି ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ନବସ୍ମୃଜନ ପଦ୍ଧତିରେ ପ୍ରଣାଳୀ ଗୁଡିକର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଥିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାକୁ ଏକ ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ ଆବଶ୍ୟକ ଯାହାକି ବିକାଶ, ଗବେଷଣା ଏବଂ ନବୀକରଣର କେନ୍ଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କୃଷକ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ପହଞ୍ଚାଇ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରଣାଳୀର ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ଭାବରେ ପରିଣତ କରେ । ଏହି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଗୁଡିକ କୃଷକ, ସେମାନଙ୍କ ସଂପ୍ରଦାୟ, ଗ୍ରାହକ ଏବଂ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରହ ପାଇଁ ଭଲ ଅଟେ ।

For immediate action:

1. Launch an effective and comprehensive awareness raising campaign backed up by a sound knowledge management system to ensure that all in society recognize and value forgotten foods for their nutritional, health, medicinal, cultural and environmental benefits. The exchange of information and knowledge can turn the often negative perceptions of forgotten foods into positive ones.

ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠନ ପାଇଁ :

- ୧٠ ଏକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ଏବଂ ବ୍ୟାପକ ସଚେତନତା ଆରମ୍ଭ କରି ଏକ ସୁଦୃତ ଜ୍ଞାନ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପହିତ ଯେ ସମାଜରେ ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ପୁଷ୍ଟିକର ଖାଦ୍ୟ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଔଷଧୀୟ, ସଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ପରିବେଶ ଉପକାର ପାଇଁ ବିଲୁ ଓ ଖାଦ୍ୟ ଗୁଡିକୁ ଚିହ୍ନିବା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ନିଞ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ । ସୂଚନା ଏବଂ ଜ୍ଞାନର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଭୁଲି ଯାଇଥି**ଜ୍ଞା**ଦ୍ୟର ନକରାତୁକ ଧାରଣାକୁ ସକାରାତୁକ ଧାରଣାରେ ପରିଣତ କରିପାରେ ।
- 2. Compile comprehensive inventories, detailed characterizations and assessments of the conservation status of forgotten foods in all regions of the world at country level and prioritize forgotten crops for immediate action based on agreed upon criteria and the active participation of farmers. Develop and use new metrics and indicators to define the values of forgotten foods in terms of nutritional and medicinal values, resilience to climate change, cultural richness and sustainable livelihoods.

- ୨୦ ଦେଶ ସ୍ତରରେ ବିଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭୁଲି ଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟର ସଂରକ୍ଷଣ ସ୍ଥିତିର ବିସ୍ତୃତ ଭଣ୍ଠାର, ବିସ୍ତୃତ ଚରିତ୍ରକରଣ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସଂକଳନ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ମାନଦଣ୍ଡ ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଏହି ବିଲୁଣ୍ଡ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲକୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା ଦିଅନ୍ତୁ । ପୁଞ୍ଜିକର ତଥା ଔଷଧୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ଜଳବାୁୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରତି ସ୍ଥିରତା, ସାଂସ୍ମୃତିକ ସମୃଦ୍ଧତା ଏବଂ ସ୍ଥାୟୀ ଜୀବିକା ଦୃଞ୍ଜିରୁ ବିଲୁଣ୍ଡ ଖାଦ୍ୟର ମୂଲ୍ୟକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କ**ରା**କୁ ନୂତନ ମେଟ୍ରିକ୍ ଏବଂ ସୂଚକ ବିକାଶ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉ ।
- 3. Establish South-South and South-North research networks and platforms for generating and sharing knowledge and technologies on forgotten foods, using transdisciplinary and participatory approaches, integrating community and scientific knowledge, and combining farmers' practices with new research and innovative technologies (e.g. agronomic techniques, molecular genetics, nutritional profiling, and digital tools). Research evidence can be used to promote and popularize forgotten foods.
- ୩. ଭୁଲି ଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ବାଞ୍ଟିବା, ଟ୍ରାନ୍ସମିସନାରି ଏବଂ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବା, ସଂପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଜ୍ଞାନକୁ ଏକ୍ର କରିବା ଏବଂ ନୂତନ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଅଭିନବ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ସହିତ କୃଷକଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସକୁ ମିଶ୍ରଣ କରିବ ପାଇଁ ଦକ୍ଷତା ଅନୁସନ୍ଧାନ ନେଟଡ୍ଡାର୍କ ଏବଂ ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରନ୍ତୁ । ଜେନେଟିକ୍ସ, ପୁଷ୍ଟିକର ପ୍ରୋଫାଇଲ୍ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ୍ ଉପଲ୍କରଣ ଗୁଡିକ । ଭୁଲି ଯାଇଥିବା ଖାଦ୍ୟର ପ୍ରାଦ୍ଧ ଏବଂ ଲୋକପ୍ରିୟତା ପାଇଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରମାଣ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନାହିଁ ।

- 4. Target capacity development/strengthening activities for all stakeholders to enable collective development of research and innovation agendas, and the co-creation of new knowledge and skills. This calls for blending both technical and organizational capacities, and developing soft skills enabling stakeholders along the value chain to interact fruitfully.
- ୪୦ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ନବସ୍ପୃକନ ଏକେଣ୍ଡାର ସାମୂହିକ ବିକାଶ ଏବଂ ନୂତନ ଜ୍ଞାନ ଏବଂ କୌଶଳର ସହ ସୃଷ୍ଟିକୁ ସମସ୍ତ ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଦକ୍ଷତା, ବିକାଶ /କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଦୃଡ଼ କରିବା । ଏହା ଉଉୟ୍ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଏବଂ ସାଙ୍ଗଠାନିକ କ୍ଷମତାକୁ ମିଶ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଶୃଙ୍ଖଳ ସହିତ ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ନରମ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ ।

For medium- and long-term action:

5. Collaborate with farmers andtheir organizations in developing solutions to challenges related to quality seed(ling) production, cultivation, processing, packaging and marketing of traditional forgotten food species and varieties. Conduct farm, field and marketing experiments, forgotten food systems and policy research in a participatory and gender sensitive manner, with full participation of smallholder farmers and their organizations.

ମଧ୍ୟମ ଏବଂ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ :

୫. ଗୁଣାତ୍ମକ ବିହନ ଉତ୍ପାଦନ, ଚାଷ, ପ୍ରକ୍ରିୟାକରଣ, ପ୍ୟାକେଳିଂ ଏବଂ ବିଲୁଉପ୍ରାସ୍ତ ପାରମ୍ପରିକ ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରକାତି ଏବଂ କିସମର ବଳାରୀକରଣ ସହିତ ଜଡିତ ସମସ୍ୟା ଗୁଡିକର ସମାଧାନ କରିବା ପାଇଁ କୃଷକ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଂଗଠନ ସହିତ ସହଯୋଗ କରନ୍ତୁ । କ୍ଷୁଦ୍ରଚାଷୀ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସଂଗଠନର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣ ସହିତ ଏକ ସାମୂହିକ ଏବଂ ଲିଙ୍ଗ ସମ୍ପେଦନଶୀଳ ଭାବରେ ଚାଷ, କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ବଜାରୀକରଣ ପରୀକ୍ଷଣ, ବିଲୁଉପ୍ରାୟ, ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ନୀତି ଅନୁସନ୍ଧାନ କର ।

- 6. Create better access to markets through short supply chains, alternative retail structures and new product development (supported by novel digital solutions), thus stimulating higher demand for forgotten foods in a shift to a green and circular economy benefitting in particular local people (especially women and youth) and other involved stakeholders. Regulate markets, trade and prices in a way that local crops will still be affordable, available, and adequate for local communities, domestic, regional and international markets.
- ୬ ସ୍ୱଲ୍କ ଯୋଗାଣ ଶୃଙ୍ଖଳା, ବିକଲ୍କ ଖୁଚୁର। ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ନୂତନ ଉତ୍ପାଦର ଆବିଷ୍କାର (ଡିକିଟାଲ୍ ଉପନ୍ୟାସ ସମାଧାନର ସହାୟତାରେ) ମାଧ୍ୟମରେ ବଜାରୀକରଣ କରିବାର ସହଯୋଗ ହେବ । ଯାହାଫଳରେ ୟାନୀୟ ତଥା ବିଶେଷ ଭାବରେ ମହିଳା ଏବଂ ଯୁବଗୋଷୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂପୃକ୍ତ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନେ ଉପକୃତ ହେବେ । ତାହା ସହିତ ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ଖାଦ୍ୟର ଚାହିଦା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ବାଣିଳ୍ୟ, ଏବଂ ଜିନିଷର ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ନିୟନ୍ତଣ କରନ୍ତୁ, ଯେଉଁଥିରେ ଯାନୀୟ ଫସଲ ଗୁଡିକ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିପାରିବ ଏବଂ ତାହା ୟାନୀୟ ସଂପ୍ରଦାୟକୁ ସରୋଇ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜୀୟ ବଜାର ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାଣ୍ଡ ହୋଇ ପାରିବ ।

- 7. Support the conservation and improvement of indigenous, local crop species and varieties locally, nationally and globally, by storing the seed and seedlings of forgotten food in genebanks (ex situ conservation) and community seed banks, and by making them available to farmers and researchers for evaluation and crop improvement. Develop resilient seed systems for forgotten crops that make forgotten crop seed(lings) available at the right time, in the right place and at affordable prices.

Use advocacy and evidence-based policy change to create incentives for 8. forgotten foods that support smallholder farmers to innovate and develop sustainable businesses. This includes policies that promote healthy diets that include forgotten foods; policies that support crop diversification and related value chain development; policies that support ex situ and in situ conservation; policies that stimulate the private sector to invest in forgotten foods; and policies that guarantee the inclusion of forgotten foods in public (school, hospital, kindergarten) feeding programs. Policy change should also protect farmers' and indigenous communities' rights on forgotten foods and related traditional knowledge and be complemented by relevant legislation to allow farmers to use, save, exchange and sell seed of their forgotten food crops; sustainably cultivate and harvest them; and benefit fairly and equitably from their commercialization.

Γ) ବିଲୁୟ ପ୍ରାୟ ଶସ୍ୟ କିମ୍ବା ଫସଲ ଗୁଡିକୁ ଚାଷ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ସୂଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଉଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ଯଥା ଆଇନଗତ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରିତ ନୀତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଯାହାଦ୍ୱାରା କ୍ଷୁଦ୍ର ବ୍ୟବସାୟୀକ ଚାର୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ନିରନ୍ତର ବ୍ୟବସାୟର ବିକାଶ ପାଇଁ ସହଯୋଗ ହୋଇପାରିବ । ଏହି ନୀତି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତରେ ଯାହା ସୁୟ ଖାଦ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସିକ୍ତ କରେ ଯାହା ମଧ୍ୟରେ ବିଲୁଷ୍ଡ ପ୍ରାୟ ଶସ୍ୟ ଗୁଡକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ, ନୀତି ଯାହା ଫସଲର ବିବିଧକରଣ ଏବଂ ଆନ୍ତସଙ୍ଗିକ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନର ବିକାଶକୁ ସମର୍ଥନ କରେ, ନୀତି ଯାହା ମଧ୍ୟ ଏବଂ ବାହ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣକୁ ସମର୍ଥନ କରେ, ବିଲୁଣ୍ଡ ଖାଦ୍ୟରେ ବିନିଯୋଗ କରିବାକୁ ସରୋଇ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡିକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରେ, ସର୍ବସାଧାରଣ (ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଡାକ୍ତରଖାନା, ବାଳାଶ୍ରମ) ସଂସ୍ଥା ଗୁଡିକରେ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବିଲୁୟ ଖାଦ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବାର ଆଶ୍ୱାସନା ଦିଏ । ନୀତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ମଧ୍ୟ ବିଲୁୟ ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ତାର ଆନୁସଙ୍ଗିକ ପାରମ୍ପରିକ ଜ୍ଞାନ ଉପରେ କୃଷକ ଏବଂ ଆଦିବାସୀ ସଂପ୍ରଦାୟର ଅଧିକାରକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବା ଉଚିତ । କୃଷକ ମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ବିଲୁୟ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲର ବିହନ ବ୍ୟବହାର, ସଞ୍ଚୟ, ବିନିମୟ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ କରବାକୁ ୟାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ ଚାଷ ଏବଂ ଅମଳ କରିବାକୁ ଅନୁମତ ଦେବାପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ନିୟମ, କରିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବସାୟିକରଣରୁ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ସମାନ ଭାବରେ ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବେ ସେହି ଦିଗରେ ଚେଷ୍ଟା କରବା

- 9. Develop new education programs at all levels (from primary school programs to university curricula) to equip everybody with knowledge and skills to promote, cultivate, protect and conserve, value and support forgotten foods.
- ୯୦ ବିଲୁକ୍ତ ଖାଦ୍ୟର ଚାଷ୍ଠ, ସଂରକ୍ଷଣ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷା ମୂଲ୍ୟବୋଧ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ସହାୟତା ପାଇଁ ସମକ୍ତଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଏବଂ କୌଶଳ ବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ସମକ୍ତ ସ୍ତରରେ ନୂତନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗୁଡିକର ଗଠନ କରିବା (ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ।
- 10. Mobilize more and better targeted, sustainable investment in research and innovation capacities, technologies and infrastructure for forgotten foods in alignment with regional and national priorities. In particular, countries richly endowed with forgotten food crops should give high priority to investing in targeted research and innovation.
- ୧୦ ଆଞ୍ଚଳିକ ଏବଂ ଜାତୀୟ ପ୍ରାଥମିକତା ସହିତ ସମାନ୍ତରଳ ଭାବରେ ବିଲୁଣ୍ଡ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ପାଇଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଉଭାବନ କ୍ଷମତା, ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ଭିତ୍ତିଭୂମିରେ ଅଧିକ ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖା ଯା ପାରିବ, ନିରନ୍ତର ବିନଯୋଗକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରନ୍ତୁ । ବିଶେଷ ଭାବରେ ବିଲୁଣ୍ଡ ଶସ୍ୟ ଫସଲ ଗୁଡିକର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ନର୍ବୀକରଣ କରିବାରେ ସମୃଦ୍ଧିଶୀଳ ଦେଶମାନେ ଅଧିକ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେବା ଉଚିତ ।

The way forward

The Global Manifesto, as a result of a long process started in November 2020, has not finished its journey. The Global Manifesto will be used as a basis to mobilize resources and bring about the changes envisioned. Concretely, the forthcoming steps are:

ଆଗାମ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ

- > ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୦ ରେ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଏକ ଦୀର୍ଘ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ପରଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାନିଫେଞ୍ଜୋ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ ଶେଷ କରିନାହିଁ । ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାନିଫେଞ୍ଜୋକ ଆଧାର ଭାବରେ ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ପାରିବ । ନିର୍ଦ୍ଦିଞ୍ଜ ଭାବରେ ଆଗାମୀ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡିକ ହେଉଛି -
- Formalize a Forgotten Foods Community of Practice convened by the Alliance of Bioversity and CIAT in collaboration with GFAR and CFF, with the involvement of a good representation of the regional networks (AARINENA, APAARI, FARA) and their partners. This is planned for July 2021.
- ଆଞ୍ଚଳିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମୂହ ଗୁଡିକର(AAIINENA, APAARI, FARA)ଭଲ ଗ୍ରୁଡିନିଧିତ୍ୱ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ସହିତ GFAR ଏବଂ CFF ର ମିଳିତ ସହଯୋଗରେ ଆଲାଇନ୍ସ ଅଫ୍ ବାୟୋଡାଇଭସିଟି ଏବଂCIAT ଦ୍ୱାରା ବିଲୁଣ୍ଡ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲର ସମ୍ପ୍ରଦାୟିକ ସଂଗଠନ ଗୁଡିକ ଗଠନ କରବା । ଏହା ଜୁଲାଇ ୨୦୨୧ ରେ କରବାର ଯୋଜନା କରାଯାଇଛି ।

- Hold the first meeting of the Community of Practice in September 2021 to develop a Global Plan of Action (under which regional or national plans of action can be developed), and a strategy to obtain financial support.
- > ଏକ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଗ୍ସୀ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗ୍ଷଦ୍ଧତି (ଯାହା ଅଧିନରେ ଆଞ୍ଚଳିକ କିମ୍ବା ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଯୋଜନମ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଗ୍ଷାରିବ) ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଗ୍ଷାଇବା ପାଇଁ ରଣନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ସେଗ୍ସଟେମ୍ବର, ୨୦୨୧ରେ ଏହାର ସାଂଗ୍ରୁଦାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଉପରେ ଗ୍ରଥମ ବୈଠକ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଛି ।
- Programmer of Practice, and the Plan(s) of Action(s) that are emerging. This could take place in October or November 2021, in conjunction with other events, such as the 2nd International Congress of Agrobiodiversity.
- > ମନୋନୀତ ଦାତା ମାନଙ୍କର ସହିତ ଏକ ବୈଠକ ଆୟୋଜନ କରାଯାଇ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ, କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଂପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ଆଗକୁ ହେବାକୁ ଥିବା ଯୋଜନା ଗୁଡିକୁ ଉପଣ୍ଡାପନ କରାଯାଇଛି। ଏହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ କିମ୍ବା ନଭେମ୍ବର ୨୦୨୧ ହେବାକୁ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ଯେପରିକି ଦ୍ୱିତୀୟ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ କୃଷି ବିବିଧତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସହିତ ହୋଇଯାଇଛି।

- Complementing these steps, the coordinating organizations will develop a plan of communication. A first activity to share the Global Manifesto to a broader research and development community is the participation of members of the initiative in a side event of the FAO Science Days leading to the UNFSS dialogues.
- ଏହି ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ସଂଯୋଜକ ସଂସ୍ଥା ଗୁଡିକ ମାଧ୍ୟମରେ ଏକ ଯୋଗାଯୋଗର ଉପାୟ ଗଠନ କରିବେ । ଏକ ବ୍ୟାପକ ଗବେଷଣା ଏବଂ ବିକଶିତ ସଂପ୍ରଦାୟ ଗୁଡିକୁ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ ଅଂଶୀଦାର କରିବାକୁ ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ହେଉଛି । ଏହା ଞଗରଜଜ ସଂଳାପକୁ ଆଗେଇ ନେଉଥିବା ରଆସ ର ବିଜ୍ଞାନ ଦିବସର ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ।

Acknowledgements

We acknowledge the invaluable contributions of the members of the three Regional Networks, AARINENA, APAARI and FARA, and their partners, particularly AFA/Asian Farmer Association and the Swaminathan Foundation which generated the core elements of this Global Manifesto through the work on their own regional Manifestos. We acknowledge the financial support for GFAR activities by the EC DeSIRA funding scheme.

ସ୍ୱୀକୃତି

ଆମେ ତିନୋଟି ଆଞ୍ଚଳିକ ନେଟହାର୍କର ସଦସ୍ୟ AARINENA, APAARI ଏବଂ FARA ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସହଭାଗୀ ମାନଙ୍କର ଅମୂଲ୍ୟ ଅବଦାନକୁ ଆମେ ସ୍ୱୀକୃତି କରୁଛୁ । ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କର ଆଞ୍ଚଳିକ ମେନିଫେଷ୍ଟେକ୍କାର କାର୍ଯ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ଗ୍ଲୋବଲ୍ ମାନଫେଷ୍ଟେକ୍କାର ମୂଳ ଉଗ୍ଜାଦାନ ସୃଷ୍ଟିକ୍କ କରଥିଲା EC DESIRA ଗ୍ଲାଣ୍ଟିକ୍କ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା GFAR ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପାଇଁ ଦେଇଥିବା ଆର୍ଥିକ ସହୟତାକୁ ଆମେ ସ୍ୱୀକାର କରୁ ।

Anex-1 : The road map of global manifesto development : Zero draft Manifesto (November 2020) ଜିରୋ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ (ନଭେୟର ୨୦୨୦)

Formation of a coalition: AARINENA, APAARI and other partners, Crops for the Future, GFAR, FARA, the Alliance of Bioversity International and CIAT

ଆର୍ନୀନୀ, ଆପାରୀ, ଏବଂ ଅନ୍ୟ ସହଭାଗୀଗଣ, ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ଫସଲ, ଜିଫାର୍, ଫାରା, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଜୈବ ବବିଧତାର ମିଳିତତା ଏବଂ ସି.ଆଇ.ଏ.ଟି ର ମିଳିତ ମଞ୍ଚ ଗଠନ

Roadmap for next steps (longer term) (January 2021) ପରବର୍ତ୍ତୀ ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ରୋଡ ମ୍ୟାପ (ଦୀର୍ଘ ଅବଧି) (ଜାନୁୟାରୀ, ୨୦୨୧)

Regional research/surveys, consultations, discussions (February-April 2021) ଆଞ୍ଚଳିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ/ସର୍ବେକ୍ଷଣ, ପରାମର୍ଶ, ଆଲୋଚନା (ଫେବୃୟାରୀ-ଅପ୍ରେଲ୍, ୨୦୨୧) Draft Regional Manifestos (March-April 2021) ଆଞ୍ଚଳିକ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ ଡ଼ାଫ୍ଟ କରନ୍ତୁ (ମାର୍ଚ୍ଚ-ଅପ୍ରେଲ୍, ୨୦୨୧)

1

Regional webinars to discuss/revise the draft Regional Manifestos (March-May 2021) ଆଞ୍ଚଳିକ ମାନିଫେଷ୍ଟୋର୍ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା/ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଆଞ୍ଚଳିକ ବେବିନାର୍ସ

Final regional Manifestos, including Farmers' Manifesto (South Asia) (June 2021) କୃଷିକ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ (ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆ) ସହିତ ଅନ୍ତିମ ଆଞ୍ଚଳକ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ (ଜୁନ୍, ୨୦୨୧)

Draft of Global Manifesto (June 2021) ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାନିଫେଷ୍ଟୋର ଡ୍ରାଫ୍ଟ (ଜୁନ୍, ୨୦୨୧)

Final Global Manifesto (June 2021) ଅନ୍ତିମ ଗ୍ଲୋବାଲ୍ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ (ଜୁନ୍, ୨୦୨୧)

ANNEX 2. REGIONAL CONSULTATION ACTIVITIES

Annex-2 ଆଞ୍ଚଳିକ ପରାମର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ମ

AARINENA

Following the revision of GFAR zero draft manifesto on forgotten foods, a base line regional draft manifesto on forgotten foods was agreed upon to form the basis for the regional Webinar discussions and deliberations and subsequently, for the drafting of the regional manifesto/declaration on forgotten foods.

ଆରିନେନା

Directly involved participants: ସିଧାସଳଖ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ

December 2020-January 2021: in the development of the base line regional draft manifesto on forgotten foods, AARINENA's Executive Committee members (12), including regional and international partners in the NENA region (3).

February-March 2021: in the development of the concept note on forgotten foods that articulated the road map for the development of the regional manifesto on forgotten foods up to the plan of action.

ଫେବୃୟାରୀ-ମାର୍ଚ୍ଚ ୨୦୨୧- ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ଖାଦ୍ୟ ବିକାଶର ଧାରଣା ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ମାନିଫେଷ୍ଟୋର ବିକାଶର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ରୋଡ ମ୍ୟାପ୍ ସୂଷ୍ଟି କରିଲା ।

22 March 2021: in the regional online meeting, 33 participants.

୨୨ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୨୧ - ଆଞ୍ଚଳିକ ଅନ୍ଲାଇନ୍ ମିଟିଙ୍ଗରେ ୩୩ ଜଣ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

30 March 2021: in the consultation on the draft regional manifesto on forgotten foods, 24 participants from the Regional Plant Genetic Resources Network and six participants from the newly formed Regional Forgotten Foods Network. Total participants: 63.

୩୦ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୨୦୨୧ - ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ଉପରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ମେନିଫେଷ୍ଟୋର ଆଲୋଚନାରେ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଜେନେଟିକ୍ ରିସୋର୍ସେସ୍ ନେଟ୍ୱାର୍କରୁ ୨୪ ଜଣ, ଏବଂ ନୂଆ ତିଆରି ହୋଥିବା ରିଜିଓନାଲ୍ ଫରଗଟନ୍ ଫୁଡ୍ସ ନେଟ୍ୱାର୍କରୁ ୬ ଜଣ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସମୁଦାୟ ୬୩ ଜଣ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

Indirectly involved participants:

ପରୋକ୍ଷରେ ଜଡିତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ

- Representatives of 27 national farmers' organizations. Representatives of AARINENA's five sub-regions representing 27 national research institutions. Representatives of more than 100 private and public universities.
- > ୨୭ ଟି କାର୍ତୀୟ କୃଷକ ସଂଗଠନର ପ୍ରତିନିଧି । ୨୭ ଟି କାର୍ତୀୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ଆର୍ନୀନାର ପାଞ୍ଜୋଟି ଉପ ଅଞ୍ଚଳର ପ୍ରତିନଧିମାନେ । ୧୦୦ ରୁ ଅଧିକ ବେସରକାରୀ ଏବଂ ସରକାରୀ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିନିଧି ।

APAARI and partners : ଆପାରୀ ଏବଂ ଅଂଶୀଦାରମାନେ

- Developed and finalized a concept note on Forgotten Food in association with the Alliance of Bioversity International and CIAT and inputs from partners/coorganizers (AFA, ICRISAT, MSSRF etc.). Regular electronic discussions (12 times) held with relevant partners on modalities of conducting a survey and then organize a regional consultation.
- ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ବିକାଶର ଧାରଣା ଉପରେ ଏକ ଚୂଡାନ୍ତ ନୋଟ୍ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଜୈବ ବିବଧତା ଏବଂ ସି ଆଇ.ଏ.ଟି ଏବଂ ସହଭାଗୀ / ସହ ସଂଯୋଜକ (ଏ.ଏଫ୍.ଏ., ଆଇ.ସି ଆଇ.ଆଇ.ସ୍ୟାଟ୍,ଏମ୍.ଏସ୍.ଏସ୍.ଅର୍.ଏଫ୍) ଆଦିର ସହଯୋଗରେ ଗଠନ କରାହେଲା । ସର୍ଭେ ପରିଚାଳନା ପ୍ରଣାଳୀ ଉପରେ ଦୈନକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ୍ ଆଲୋଚନା । ସଂପୃକ୍ତ ଅଶୀଦାର୍ମ୍ଫଙ୍କ ସହତ ଅନୁଷ୍ଠିତ କରାହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତା ପରେ ଏକ ଆଞ୍ଚଳକ ପରାମର୍ଶର ଆୟୋଜନ କରା ହୋଇଥିଲା ।

- > Prepared a survey questionnaire about farmers' perceptions on forgotten foods with partner organizations, which was disseminated for use in their constituencies.
- ସହଭାଗୀ ସଂଗଠନ ଗୁଡିକ ସହିତ ବିଲୁଷ୍ଡ ପ୍ରାୟଖାଦ୍ୟ ଉପରେ କୃଷକଙ୍କ ଧାରଣା ବିଷୟରେ ଏକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ହୋଇଥିଲା । ଯାହାକି ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ମଣ୍ଡଳୀରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ବିଷ୍କାର କରାଯାଇଥିଲା ।
- Prepared a list of networks and conducted a survey with the networks of all the partners and/or organized meetings with the networks to get their feedback as per survey questionnaire.
- ନେଟ୍ମ୍ବାର୍କର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାହୋଇ ସମସ୍ଥ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ନେଟ୍ମ୍ବାର୍କ ସହିତ ଏକ ସର୍ଭେ କରା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସର୍ଭେ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ମତାମତ ପାଇବା ପାଇଁ ନେଟ୍ମ୍ବାର୍କ ସହିତ ଏକ ମିଟଙ୍ଗର ଆୟୋଜନ କରା ହୋଇଥିଲା ।
- Contacted all APAARI members and partners for the survey and for participation in the webinar. Analyzed the survey results from all partners.
- > ସର୍ଭେ ଏବଂ ବ୍ୱେବିନାର୍ ରେ ଅଂଶଗ୍ରଣ କରିବା ପାଁ ସମସ୍ତ ଆପାରୀ ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ସହଭାଗୀ ମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ଅଂଶୀଦାରଙ୍କ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ଗୁଡିକୁ ବିଶ୍ଲେଷଣ କରା ହୋଇଥିଲା ।
- ➤ Identified experts and developed a tentative program and brochure for webinar. Conducted the webinar online for which more than 500 registered and 247 actively engaged. Drafted Proceedings and Recommendations as outcomes of the webinar and survey.

- ଜେବିନାର୍ ପାଇଁ ବିଶେଷଜ୍ଞ ମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାହେଲା ଏବଂ ଜେବିନାର ପାଇଁ ଏକ ଆନୁସଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପର ଚିଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାହେଲା । ଜେବିନାର୍କୁ ଅନ୍ଲାଇନ୍ରେ ପରିଚାଳନା କରା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ୫୦୦ ରୁ ଅଞ୍ଜ ପଞ୍ଜିକୃତ ଏବଂ ୨୪୭ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଜଡିତ ଥିଲେ । ଜେବିନାର୍ ଏବଂ ସର୍ଭେର ଫଳାଫଳ ଭାବରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଏବ ସୁପାରଶ ଗୁଡିକୁ ଡ୍ରାଫ୍ଟ କରାହେଲା ।
- Prepared a regional draft manifesto with inputs from all the partners and with the support of the international partners. Prepared an Asia-Pacific Farmers' Declaration on Traditional and Indigenous Food Crops.
- ସମସ୍ତ ଅଶୀଦାରଙ୍କ ମତାମତ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଅଶୀଦାରଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଏକ ଆଞ୍ଚଳିକ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାହେଲା । ପାରମ୍ପରିକ ତଥା ଦେଶୀ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ଉପରେ ଏକ ଏସିଆ ପାସିଫିକ୍ କୃଷକ ଘୋଷଣା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାହେଲା ।

FARA: ଫାରା

- A five-pronged methodology was used to develop the African manifesto and plan of action:
- > ଆଫ୍ରିକାନ୍ ମାନିଫେଷ୍ଟୋ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତାର ବିକାଶ ପାଇଁ ଏକ ପାଞ୍ଚଶାଖା ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରଣାଳୀ ବ୍ୟବହାର କର। ହୋଇଥିଲ

- Working paper on the status of forgotten crops in Africa (desk review): developed as the first step to inform the African stakeholders. A consultant was engaged to run this assignment with strong support from the FARA cluster lead scientist.
- > ଆଫ୍ରିକାର୍ ବିଲୁଣ୍ଡ ପ୍ରାୟ୍ ଖାଦ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଉପରେ ଏକ ଚିଠା (ଡେଣ୍ଟ ସମୀକ୍ଷା) -ଏହା ଆଫ୍ରିକୀୟ୍ ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଫାରା କୁଷ୍ଟରର ଅଗ୍ରଣୀ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମାନଙ୍କ ଦୃତ୍ ସମର୍ଥନରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପାଦନା ପାଁ ଜଣେ ପରାମର୍ଶଦାତା ନିୟୋଜିତ କରା ହୋଇଥିଲା ।
- Virtual stakeholders' consultation: the working paper (the tentative manifesto document) was shared with African stakeholders using the FARA Dgroup platform that has approximately 35,000 active stakeholders across Africa. The Dgroup discussion lasted for 10 days. The stakeholders' comments were synthesized for inclusion in the final manifesto.
- ହିତାଧିକାରୀଙ୍କ ଉରଚୁଆଲ୍ ଆଲୋଚନା- ଆନୁସଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର କାଗଜପତ୍ର ଗୁଡିକୁ ଆଫ୍ରିକାର ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କୁ ଫାରା ଡି-ଗୁପର ପ୍ଲାଟଫର୍ମ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦିଆଗଲା । ଏହି ଫାରା ଡି ଗୁପ ସମଗ୍ର ଆଫ୍ରିକାର ହାରାହ୍ଲା ୩୫,୦୦୦ ସକ୍ରିୟ, ହିତାଧିକାରୀ ରହିଛନ୍ତି । ଏହି ଡି ଗୁପ ଆଲୋଚନା ୯୦ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଥିଲା । ଅନ୍ତିମ ମାନିଫେଞ୍ଚେର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀ ମାନଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟ ଗୁଡିକୁ ରେକର୍ଡ କରାଯାଇଥିଲା ।

- Webinar to discuss the "Development of the African Manifesto and Plan of Action on Forgotten Foods," with almost 1,000 participants. Panelists included researchers, farmers, private sector actors, youth, women etc. Chat-box comments were collected. A poll was organized to solicit stakeholders' opinions on the pillars of the manifesto and other proposed key action(s) that should follow. The poll was used as stakeholders' validation instrument.
- Manifesto harmonization: All comments were integrated in the draft manifesto to produce the final version. A small group of experts from the FARA secretariat worked with the consultant to develop the document. A peer review was conducted to finalize the document.
- ମାନିଫେଷ୍ଟେ ସନ୍କୁଳନ- ଚୂଡାନ୍ତ ସଂୟରଣ ଉଗ୍ଧାଦନ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଡ୍ରାଫ୍ଟ ମାନିଫେଷ୍ଟେକ୍କାର ଏକତ୍ରିତ କରାଯାଇଥିଲା । ଫାରା ସଚିବାଳୟର ଏକ ଛୋଟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଗୋଷ୍ଟକ୍କୀ ପରାମର୍ଶଦାତାଙ୍କ ସହ ଏହି ସଂୟରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଞ୍ଜା । ଚୂଡାନ୍ତ ସଂୟରଣ ପାଇଁ ଏକ ସାର୍ଥୀ ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା ।

- Community of practice: FARA will establish a community of practice to jointly develop the action plan based on the manifesto and craft an implementation strategy. The community of practice will have two layers: a core team of experts and a larger group of enthusiasts
- > ସାଂପ୍ରଦୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ: ମାନିଫେଷ୍ଟୋ ଉପରେ ଆଧାର କରି କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଜନାକୁ ମିଳିତ ଭାବେ ବିକଶିତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସାଂପ୍ରଦାୟିକ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ରଣନୀତି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସଂପ୍ରଦାୟର ଦୁଇଟି ସ୍ତର ରହିବ । ବିଶେଷଜ୍ଞ ମାନଙ୍କର ଏକ ମୂଳ ଦଳ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦୀ ମାନଙ୍କର ଏକ ବୃହତ୍ ଗୋଷ୍ଟୀ ।

ANNEX 3. ORGANIZATIONS ENGAGED IN THE DEVELOPMENT OF THE GLOBAL MANIFESTO

Barli Development Institute for Rural Women (BDIRW), India

International Crop Research Institute of Semi-Arid Tropics (ICRISAT), Hyderabad, India

The constituencies involved in the survey coordinated by ICRISAT (in alphabetical order):

- 1. Erstwhile Adilabad district (tribal), Telangana state; India
- 2. Kurnool district (rural); Andhra Pradesh state, India

Members and partners of the Asian Farmers' Association (AFA) (in alphabetical order) ActionAid, Bangladesh

Aliansi Petani Indonesia (API), Indonesia

Asosiasaun Nasional Produtor Fini Komersia (ANAPROFIKO), Timor-Leste Central Tea Cooperative Federation (CTCF) Ltd., Nepal

Crofter Foundation, Pakistan

Ecological Agricultural Producers' and Entrepreneurs Cooperative Society (EcoAPECoop), Sri Lanka Kendrio Krishok Moitree (KKM), Bangladesh

Lankan Farmers Forum, Sri Lanka Lao Farmer Network (LFN), Lao PDR

National Association of Dehkan Farms (NADF), Tajikistan

National Association of Mongolian Agricultural Cooperatives (NAMAC), Mongolia National Land Rights Forum (NLRF), Nepal

National Union of Waters Users' Association of Kyrgyz Republic (NUWUA), Kyrgyzstan Pacific Island Farmers Organisation Network, Fiji and Samoa

Pambansang Kilusan ng mga Samahang Magsasaka (PAKISAMA) Inc., Philippines Selfemployed Women's Association (SEWA), India

Taiwan Wax Apple Development Association (TWADA), Taiwan Tarayana Foundation, Bhutan

Vietnam Farmers' Union (VNFU), Vietnam

Members of the Asia-Pacific Association of Agricultural Research Institutions (AAPARI)

(in alphabetical order)

Agricultural Biotechnology Research Center (ABRC), Academia Sinica, Taiwan Agricultural Research and Development Institute (MARDI), Malaysia Agricultural Research, Education and Extension Organization (AREEO), Iran Agriculture Research Institute of Afghanistan (ARIA), Afghanistan

Alliance for Agri Innovation (AAI) and Federation of Seed Industry of India (FSII), India Alliance of Bioversity International and CIAT, Italy

Assam Agricultural University (AAU), India

Australian Centre for International Agricultural Research (ACIAR), Australia Bangladesh Agricultural Research Council (BARC), Bangladesh Biotechnology Industry Research Assistance Council (BIRAC), India

Bureau of Agricultural Research (BAR), Philippines Central Agricultural University (CAU), India

Centre for Agriculture and Biosciences International (CABI), United Kingdom Council of Agriculture (COA), Taiwan

Department of Agriculture (DOA), Bhutan Department of Agriculture (DOA), Thailand

Indian Agricultural Universities Association (IAUA), India Indian Council of Agricultural Research (ICAR), India Institut Agronomique Néo-Calédonien (IAC), New Caledonia

World Agroforestry Centre (ICRAF), Kenya World Vegetable Center, Taiwan

Members of the Association of Agricultural Research Institutions in the Near East and North Africa (AARINENA) (in alphabetical order)

Abu Dhabi Agriculture and Food Safety Authority (ADAFSA), United Arab Emirates Agricultural Research and Extension Authority (AREA), Yemen

Agricultural Research Corporation (ARC), Sudan

Agricultural Research Department, Ministry of Environment, Qatar

Animal and Plant Genetic Resources Center, the Research Council, Sultanate of Oman Agricultural Research Centre (ARC), Libya

Arab Center for Studies of Arid Zones and Dry Lands (ACSAD), Syrian Arabic Republic Garcia Farms Hydroponics, United Arab Emirates

Iktifaa youth organization (NGO), Sudan

Institut National de la Recherche Agronomique (INRA), Morocco Institut National de la Recherche Agronomique d'Algérie (INRA), Algeria

Institut National de la Recherche Agronomique de Tunisie (INRAT), Tunesia Institution de la Recherche et de l'Enseignement Supérieur Agricoles (IRESA), Tunisia International Centre for Agricultural Research in the Dry Areas (ICARDA), Lebanon International Center of Biosaline Agriculture (ICBA), United Arab Emirates

Jordan University of Science and Technology (JUST), Jordan

King Abdulaziz City for Science and Technology (KSA-KACST), Kingdom of Saudi Arabia Kuwait Institute of Scientific Research (KISR), Kuwait

Lebanese Agricultural Research Institute, Lebanon Ministry of Agriculture (MoA), Iraq

Ministry of Agriculture and Fisheries (MoAF), Sultanate of Oman

Ministry of Agriculture-National Agricultural Research Center (MOA-NARC), Palestine Ministry of Climate Change and Environment, United Arab Emirates

Ministry of Food, Agriculture and Livestock, Turkey National Research Council, Egypt

National Agricultural Research Center (NARC), Jordan

National Center of Agricultural Technology, Life Science and Environmental Research Institute, Kingdom of Saudi Arabia

Nizwa University, Sultanate of Oman Silal Company, United Arab Emirates

Zamzam University of Science and Technology, Somalia

Members of the Forum for Agricultural Research in Africa (FARA) (in alphabetical order)

Africa Union Commission, Addis Ethiopia

Africa Union Development Agency (AUDA-NEPAD), South Africa

African Forum for Agricultural Advisory Services (AFAAS), Kampala, Uganda Agricultural Research and Extension Unit (AREU), Mauritius

Agricultural Research Corporation (ARC), Sudan Agricultural Research Council of Nigeria (ARCN), Nigeria Agricultural Research Division (ARD), Swaziland Agriculture Research Council, South Africa

Alliance for Green Revolution in Africa (AGRA), Kenya

Association for strengthening agricultural research in Eastern and Central Africa (ASARECA), Uganda Central Agriculture Research Institute (CARI), Liberia

Centre for Coordination of Agricultural Research and Development for Southern Africa (CCARDESA), Botswana.

Centre National de Recherche Agronomique (CNRA), Côte d'Ivoire

Centre National de Recherche Agronomique et de Developpement (CNRADA), Mauritania Centre National De Recherche Appliquée au Développement Rural, Madagascar

Centre National de Technologie Alimentaire (CNTA), Burundi

Centre pour l'expérimentation et la vulgarisation pour la gestion des Tanety par les paysans (FAFIALA),

Madagascar

Centro de Investigação Agronómica e Tecnológica (CIAT), Sao Tome and Principe Council for Scientific and Industrial Research (C.S.I.R), Ghana

Department of Agricultural Research Services (DARS), Malawi Department of Agricultural Research, Lesotho

Department of Agricultural Research, Botswana Eastern Africa Farmers Federation (EAFF), Uganda Ethiopian Institute of Agricultural Research, Ethiopia

General National Agricultural Research Institute (NARI), The Gambia Institut d'Economie Rurale (IER), Mali

Institut de l'Environnement et de Recherches Agricoles (INERA), Burkina Faso Institut de Recherche Agronomique de Guinée (IRAG), Guinée

Institut de Recherche Agricole pour le Développement (IRAD), Cameroun Institut de Recherches Agronomiques du Niger (INRAN), Niger

Institut de Recherches Agronomiques et Forestières (IRAF), Gabon Institut des Sciences Agronomiques du Burundi (ISABU), Burundi Institut National de Recherche Agricole du Bénin (INRAB), Benin Institut National De Recherche Agronomique (IRA), Brazzaville, Congo

Institut National pour l'etude et la Recherche Agronomiques (INERA), Congo

Institut Sénégalais de Recherches Agricoles (ISRA) Route des Hydrocarbures, Sénégal Institut Tchadien de Recherche Agricole pour le Développement (ITRAD), Chad

Institut Togolais de Recherche Agronomique (ITRA), Togo Instituto de Investigação Agrária de Moçambique, Mozambique Instituto de Investigação Agronomica (IIA), Angola

Instituto Nacional de Pesquisa de Agraria (INPA), Guinée Bissau Investigação e Desenvolvimento Agrário (INIDA), Cape Verde

Kenya Agricultural and Livestock Research Organization (KALRO), Kenya

l'Institut Centrafricain de la Recherche Agronomique (ICRA), République Centre Africaine Ministry of Agriculture and Forestry, South Sudan

Naliendele Agricultural Research Institute (NARI), Tanzania National Agricultural Research Institute (NARI), Eritrea National Agriculture Research Organisation (NARO), Uganda National Botanic Research Institute, Namibia

Pan Africa Farmers Organizations (PAFO), Rwanda

Pan African Agribusiness and Agro Industry Consortium (PANAC), Kenya

Regional Universities Forum for Capacity Building in Agriculture (RUFORUM), Uganda Research Services Division (Rsd), Harare, Zimbabwe

Réseau des organizations paysannes et de producteurs de l'Afrique de l'Ouest (ROPA), Burkina Faso Rwanda Agriculture Board (RAB), Rwanda

Seychelles Agricultural Agency, Seychelles

Sierra Leone Agricultural Research Institute (SLARI), Sierra Leone

Southern African Confederation of Agricultural Unions (SACAU), South Africa The Zambia Agriculture Research Institute (ZARI), Zambia

West and Central African Council for Agricultural Research and Development (CORAF), Senegal

M.S. Swaminathan Research Foundation (MSSRF), Chennai, India

Constituencies involved in the survey coordinated by the M.S. Swaminathan Research Foundation (in alphabetical order)

- 1. Bharati Integrated Rural Development Society (BIRDS), Kurnool, Andhra Pradesh
- 2. Centre for Indigenous Knowledge Systems, Chennai, Tamil Nadu
- Himalayan Environmental Studies and Conservation Organisation (HESCO),
 Dehradun, Uttarakhand.

- 4. Martin Luther Christian University, Shillong, Meghalaya
- 5. North East Slowfood and Agro biodiversity Society (NESFAS), Shillong, Meghalaya
- 6. Sanlak Agro Industries Private Limited, Coimbatore, Tamil Nadu
- 7. Shahaja Samrudha, Bengaluru, Karnataka
- 8. Sevamandir, Udaipur, Rajasthan
- 9. Tamil Nadu Agricultural University (TNAU), Coimbatore, Tamil Nadu
- 10. Watershed Support Services and Activities Network, Hyderabad, Telangana

Note: In the three regional webinars during which the draft regional manifestos were presented and discussed, over one thousand persons participated. Pursuant to the General Data Protection Regulation (GDPR), agreed upon by the European Parliament and Council in April 2016, their names are not listed here.

Photos credit: ©FAO / FAO

